

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

62. An committens plura homicidia contrahat diversas irregularitates in dispensatione explicandas? Et pro firmanda doctrina hujus quæstionis alij quatuor diversi casus in exemplum in textu hujus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

num. 24. & Molinam de Iustit. tom. 4. tract. 3. disp. 13. Et ratio est, quia, cum irregularitas homicidij imposita sit, non tam ob delicti gravitatem, siquidem multo graavioribus delictis, vt blasphemia, periurio, &c. non sit imposita, quam ob perfecta lenitas defectum, fuisse presbyterum aut quemcumque alium hominem interfectum, est qualitas omnino extrinseca, & nihil ad irregularitatem faciens.

3. Et ita hanc sententiam, prater Doctores citatos, tenet Portel. tom. 2. resp. moral. cas. 49. num. 9. vbi sic ait: Dico, illum, qui occidit Sacerdotem, & pro dispensatione irregularitatis obtinenda solum dicit se occidisse quemdam virum, non exprimit quod erat Sacerdos, validam obtinuit dispensationem. Sic tenet Bonacina citat. num. 20. cum Sanchez, Salas, Simearello, Molina, Layman: quidquid oppositum viderint Navarros, Rodriguez, & Suarez ibi citati. Ratio est, quia, nullo iure, & consuetudine precipitur, vt exprimat talis circumstantia Tum quia licet occisio Sacerdotis sit maius peccatum ratione sacrilegij, non facit tamen irregularitatem specie distinctam. Ita Portel cui adde nouissimè, me citato, Menollam tom. 2. disp. 4. c. 6. n. 360

4. Et post hæc scripta inueni Magistrum Texedam in Theolog. moral. tom. 2. lib. 3. num. 187. nostram sententiam docere, sic enim asserit. Verum omnino est non vitari dispensationem, si in litteris impetratoris qualitas personæ iugulatæ taceatur, dummodo, exprimat homicidium, ob quod incurritur est irregularitas. Quod ostendo, quia irregularitas non est iniuncta ob peccati grauitatem præcisè, sed præcipue ob mansuetudinis defectum, & lenitatis, quibus vult Ecclesia ministros suos esse præditos: alia enim periuriis, blasphemis, & aliis grauioribus peccatis esset irregularitas iniuncta: & sic qui periuraret aut blasphemaret, esset irregularis, quod falsum est. Secundo, quia non efficitur inualida dispensatio ex taciturnitate cuiuscumque vitij, cuius si dispensans esset conscius, se retraheret à dispensatione concedenda sed solum quando ius decidit talem vitij qualitatem esse necessariam ad incurrendam censuram, & nihilominus taceret; ergo cum in iure irregularitas iniuncta non sit, nisi ratione homicidij, & non ratione sacrilegij, quod iugulans Clericum committit ex taciturnitate Clericatus, non efficitur dispensatio subreptitia, si tantum exprimat delictum homicidij. Hæc Texeda,

RESOL. LXI.

An impedimentum plurim irregularitatum sufficiat separatum exprimeret, & de illis dispensationem obtinere? Item dicendum est de aliis similibus penis. Et an qui plura homicidia commisit, si vno tantum narrato velis omnes irregularitatis dispensationem obtinere, nihil fiat? Et pro firmanda doctrina supradictæ difficultatis alij diuersi casus adducuntur sapius contingentes in praxi. Ex p. 8. tr. 3. Ref. 57.

Ad hoc dubium, & optime, respondet acutissimus Pater Perez de marrmon. disput. 46. sect. 5. num. 7. In dispensationibus aliis irregularitatum, & aliarum inhabilitatum, & penatum, per se loquendo, vnam irregularitatem posse tolli sine alia, vt irregularitatem homicidij posse tolli absque alia illegitimi. Ita omnes. Ratio est quia inter has irregularitates, & penas non est connexio, & taciturnitas vnus non confert aliquid ad dispensationem alterius, nisi quatenus tollit aliquam maiorem difficultatem, quam fortasse haberet Princeps in dispensando, si

omnes cognosceret. Hoc autem non sufficit ad subreptionem, nisi vel ius aliquod cogat, vel alia circumstantia, & rationes concurrant. Hic autem nullum est ius, nec ratio fauet, quia multitudo irregularitatum, vel similitudine vinculorum ad summum redit personam magis inhabilem extensiuè, & minus dignam quocumque beneficio: hoc autem non sufficit ad subreptionem, quia cum eo fiat quod dispensatio fiat cum plena voluntate, & cum cognitione omnium, quæ ad valorem actus necessaria sunt. Quod firmatur à similitudine, nam qui plures habet excommunicationes, minus dignus est quacumque absolutione, & tamen si impetret absolutionem vnus, tacitè altera, valebit, vt concedunt omnes, quia nullo iure plus exigitur. At nec in irregularitatibus postulatur. Præterea, qui plura habet crimina, minus dignus est beneficio, & si essent cognita, difficilius illud obtineret, vel forte non obtineret, & tamen collatio valida est, & claud alio maiori impedimento. Rursus, qui propter distincta crimina obnoxius est multis penis, minus dignus est cuiuslibet remissione, & difficilius illam obtineret, si omnia simul remittenda proponeret, & tamen valida est remissio vniuscuiusque, tacitis alijs, nisi vbi lex aliud disponit, vel vnum non potest sine alio sufficere nec explicari, quia cum sunt omnino distincta, nullam connexionem habent in remissione: & illa difficultas, quæ per taciturnitatem euitatur, non causat inuoluntarij, nisi valde accidentarij, & diminuti, quod non impedit valorem actus: Igitur idem dicendum est in irregularitatibus, & alijs similibus penis, per se loquendo, valere dispensationem vnus, sine expressione alterius.

2. Notandum est tamen, quod qui plura homicidia commisit, si vno tantum narrato velit dispensationem vnus irregularitatis obtinere nihil faciet, quia tamen illa irregularitates sint numero diuersæ, moraliter tamen quasi efficiunt vnam grauiorem, ita vt vna eorum non satis explicetur sine alia. Sed de hac questione iterum redibit sermo.

RESOL. LXII.

An committens plura homicidia contrahat diuersas irregularitates in dispensatione explanandas? Et pro firmanda doctrina huius questionis, alij quatuor diuersi casus in exemplum apponuntur in textu huius Resolutionis. Ex par. 8. tract. 3. Resol. 58.

§. 1. Affirmatiuam sententiam docet Suarez de legibus, lib. 6. cap. 14. num. 12. vbi supponit, ex diuersis homicidijs diuersas incurri irregularitates, quæ non satis in diuersis vicibus explicantur quia licet irregularitates illæ sint numero distinctæ, moraliter tamen quasi efficiunt vnam grauiorem, vel certe vna illarum non satis absque alia explicatur.

2. Verum Castrus Palaus tom. 1. tractat. 3. disp. 6. punct. 16. §. 4. num. 16. contrarium tenet. Non enim video, ait ipse, quare vna irregularitas non satis absque alia explicetur, cum satis vnum homicidium absque alio explicari possit, nec cur vnus dispensatio cum alia colligata sit, siquidem ex distincta omnino causa procedit, neque ex pluribus illis irregularitatibus vna coalescit, sed sunt distinctæ, ac si qualibet in suo obiecto distincto existeret. Adde, sicut potest remissio vnus homicidij sine alio impetrari, cur non poterit dispensatio irregularitatis vnus homicidij sine dispensatione alterius obtineri; Denique si percussisses plures Clericos, posses obtinere absolutionem vnus excommunicationis, non obtenta absolutione alterius.

Iterum ita seq. Ref. & in alijs eius primæ not.

Sup. hoc ita Ref. quæ sub hoc eodem que num. est. Ref. 52. hic apposita, post §. seq. huius Ref. & infra in Ref. 63. & recitatiuè in §. vlt. Ref. præterita, & lege infra doctrinam §. vlt. Ref. 116.

Ergo similiter contingere potest in irregularitate. Desique non caret probabilitate contracta vna irregularitate ob homicidium, non contrahi aliam numero distinctam, etiam si aliud homicidium committas; cum irregularitas sit inhabilitas per modum habitus, non potes amplius ex eadem causa inhabilitari; neque vna causa super aliam operari. Sic tradit Henriquez lib. 12. cap. 10. §. 3. & lib. 14. cap. 7. §. 3. Thomas Sanchez lib. 8. disp. 14. num. 7. Auila disp. 10. de irregularib. dub. 8. & in excommunicato, qui pluries in excommunicatione celebravit, tenet Nauarr. consil. 3. de raptoribus, num. 6. Zerolla in praxi 2. part. verb. irregularitatis §. 12. ad finem. Garcias hos referens 8. part. de benefic. cap. 3. num. 80. vsque ad 87. & confirmari

Sup. hoc in Ref. nor. Præterea 2. in fine.

Sup. his tribus casibus seqq. in Ref. huius Ref. in §. vlt. & primo, & tertio in Ref. in eius §. 1. patulo post initium, & in §. Minor, per totum.

petita, quæ non inducit, nouum impedimentum, neque est necessarium facienda mentio omnium illorum delictorum, sufficit si vnus tantum mentionem faciat & docet Sanchez lib. 8. disput. 24. num. 7. Toletus lib. 7. cap. 19. ad finem Azorius 3. part. lib. 3. cap. 10. quest. 1. Garcias num. 77. Idem, si quis teneat in Baptismo plures filios alicuius, vnica tantum est compaternitas. Garcias num. 78. Et si quis ter, vel quater contraxit nuptias, non est necessarium id exprimere in dispensatione bigamie. Garcias num. 79. Sanchez lib. 7. disput. 87. num. 24. Henriquez lib. 12. cap. 6. §. 9. Nauarr. consil. 2. de bigam. Vgolin de irregulari. cap. 56. §. 7. num. 3. Auila de censuris 7. part. disputat. 8. in fine.

SEQUITVR sub hoc eodem numero huius Resolutionis 62. eadem questio, videlicet. An qui plura homicidia commisit, contraxerit plures irregularitates in dispensatione manifestandas? Idem est de excommunicato, qui pluries in excommunicatione celebravit.

Et explanatur, quod copula sapius repetita non inducit nouum impedimentum, nec est necessarium facere mentionem omnium delictorum in dispensatione.

Item, qui in Baptismo tenet plures filios alicuius, vna est tantum compaternitas.

Et qui ter, vel quater contraxit nuptias, non est necessarium id exprimere, quando petit dispensationem bigamie. Ex p. 4. tit. 2. Ref. 86.

Sup. omni contento in hac Ref. in Ref. que ante hic est, sub hoc eodemque numero. Ref. 62. in aliis eius annotationum.

§. 1. Affirmatiue respondet Coninch de Sacram. lib. 6. cap. 24. num. 12. vbi sic ait: Similiter censo, qui plura homicidia commisit, si vno tantum narrato, velit dispensationem vnus irregularitatis obtinere, nihil faciet, quia licet illa censentur irregularitates numero diuersæ, moraliter efficiunt vnã grauiorem, vel certe nullã illarum satis explicatur sine alia. Ita ille & hanc sententiam docet etiam Emanuel Rodriguez quem citat Auila de censur. part. 7. disp. 10. dub. 8.

2. Sed ipse ibi contrariam sententiam docet, quam etiam tuerit Henriquez lib. 12. cap. 10. §. 3. & lib. 14. cap. 7. §. 3. Filiucius 1. tract. 10. part. 2. cap. 10. quest. 7. & 8. & Sanchez, quem citat & sequitur Caltrus Palau in opere morali tom. 1. tract. 3. disp. 6. punct. 16. §. 4. num. 16. vbi sic ait: Non caret probabilitate, contracta vna irregularitate ob homicidium, non contrahi aliam numero distinctam, etiam si aliud homicidium committas, quia cum irregularitas sit inhabilitas per modum habitus: non potes amplius ex eadem causa inhabilitari, neque vna causa super aliam operari. Ita ille, & sic de excommunicato qui pluries in excommunicatione celebravit, tenet Nauarrus consil. 3. de raptoribus, num. 6. Zerolla in praxi Episcop. part. 2. tit. de irregularitate, §. 12. ad finem, Garcias de benefic. tom. 2. part. 3. cap. 3. num. 80. vsque ad 87.

Sup. hoc ibi de post modum §. 2.

3. Quæ omnia confirmantur, nam copula sapius repetita non inducit nouum impedimentum, neque est necessarium facienda mentio omnium illorum delictorum, sed sufficit si vnus tantum mentionem faciat, vt docet Sanchez lib. 8. disp. 24. num. 7. Azorius part. 3. lib. 3. cap. 10. quest. 1. Garcias num. 77. Item si quis teneat in Baptismo plures filios alicuius, vnica tantum est compaternitas, vt tenet Garcias num. 78. Et tandem si quis ter vel quater contraxit nuptias: non est necessarium id exprimere; quando petit dispensationem bigamie. Ita Vgolinus de irregulari. cap. 56. §. 7. num. 3. Auila de censur. part. 3. disp. 8. in fine. Garcias num. 79. Sanchez lib. 7. disput. 86. num. 24. Verum his non obstantibus asserunt multi hanc secundam opinionem non esse tenendam, quia stylus Curie est in contrarium.

Sup. contentio in hoc ibidem in medium eius vlt.

RESOL. LXIII.

An si quis commisit plura homicidia contrahat plures irregularitates necessarium in dispensatione manifestandas?

Et in exemplum adducuntur alij duo diuersi casus in corpore huius Resolutionis.

Sed difficultas supradicta Resolutionis pendet ex ista questione: An stylus Curie obliget in foro conscientia?

Et explanantur Declarationes Cardinalium editas Rome auctoritate Papa circa Concilium Tridentinum esse inuariabiles, & tamen non faciunt ius commune, eo quod non sunt promulgata toti Ecclesie, Ex p. 1. tit. 6. Milic. 6. Ref. 44.

§. 1. Non est tamen facilis ista questio, vt quidam Minister huius Romane Curie olim putabat, vnde ponam hic per extensum verba Doctorem, sic itaque asserit Caspensis in Cur. Theol. tom. 2. tr. 25. disp. 9. num. 59. Infertur, cum qui plura homicidia commisit, contrahere plures irregularitates necessarium in dispensatione manifestandas, & ita tenet Suarez de legib. 6. cap. 24. & videtur esse stylus Curie: sed certe opposita sententia est satis probabilis, quam tenet Caltrus Palae tom. 1. tract. 3. disp. 6. punct. 16. §. 4. quem plures & graues Doctores sequuntur. Et probatur à simili, quia copula sapius repetita non inducit nouum impedimentum, neque est necessarium facienda mentio omnium illorum delictorum, sed sufficit si vnus tantum mentionem faciat, vt tradit Sanchez lib. 8. de matrim. disp. 24. & qui ter, vel quater contraxit nuptias non est necesse vt id exprimat quando petit dispensationem bigamie, vt docet idem Sanchez lib. 7. disp. 86. Hæc Caspensis. Stephanus Baunius in Theol. moral. tom. 2. tract. 11. quest. 40. postquam adduxerat Henriquez, Fillucium, & Palau pro sua opinione, sic subdit: Contraria tamen sententia Romæ est in vsu, vbi fama est eam opinionem in animis ministrorum fori Pontificij, pridem (incertum qua ex causa) inueterasse planè, vt sentiant conscientie sue satis non facere, qui suppressa eiusdem facti iteratione, à quo canonica lege irregulares sunt facti, contenti sunt narrare Pontifici, absolute tales se esse numero non notato; quo in eius legem committentes, laqueo se irregularitatis induere, quam ego proxime magis tutam, ita in conscientia (nisi eam summus Pontifex seruari in Ecclesia, impetrauerit) non necessariam existimo.

Sup. hoc ibi quibus precedebat, sub vno numero Ref. 62.

Sup. hoc ibi dem in vna que Ref. 44.

2. Obiicit, cum de relaxanda irregularitate, Pontifici supplices libelli dantur, non plures, sed vnã dumtaxat vt rogatur, remittere ei est animus, at tot quanquam numero tantum diuersas in censura, v. g. qui celebrat incurrit, quot Deo in sacrata Ecclesie nomine

Sup. hoc ibi Villalobus, & quos sub vno numero Ref. 62. Sup. hoc ibi Villalobus, & quos sub vno numero Ref. 62. Sup. hoc ibi Villalobus, & quos sub vno numero Ref. 62.